ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

4. října 2007 *

Ve věci C-349/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Darmstadt (Německo) ze dne 16. srpna 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 21. srpna 2006, v řízení

Murat Polat

proti

Stadt Rüsselsheim,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení J. Klučka, předseda senátu, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj) a U. Lõhmus, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za německou vládu M. Lummou a C. Schulze-Bahr, jako zmocněnci,

— za italskou vládu I. M. Braguglíou, jako zmocněncem, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— za nizozemskou vládu H. Sevenster, dále pak C. Wissels, jako zmocněnkyněmi,

— za polskou vládu E. Ośnieckou-Tameckou, jako zmocněnkyní,

— za vládu Spojeného království V. Jackson, jako zmocněnkyní,

— za Komisi Evropských společenství V. Kreuschitzem, jako zmocněncem,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 59 dodatkového protokolu podepsaného dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřeného, schváleného a potvrzeného jménem Společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972 (Úř. věst. L 293, s. 1; Zvl. vyd. 11/11, s. 41, dále jen „dodatkový protokol"), jakož i článků 7 a 14 rozhodnutí rady přidružení č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení (dále jen „rozhodnutí č. 1/80"). Rada přidružení byla zřízena Dohodou zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, podepsanou dne 12. září 1963 v Ankaře Tureckou republikou na jedné straně a členskými státy EHS a Společenstvím na straně druhé, která byla uzavřena, schválena a potvrzena jménem Společenství rozhodnutím Rady 64/732/EHS ze dne

23. prosince 1963 (Úř. věst. 1964, 217, s. 3685; Zvl. vyd. 11/11, s. 10). Uvedená žádost se týká rovněž výkladu článku 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77, dále jen „směrnice 2004/38").

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi M. Polatem, tureckým státním příslušníkem, a Stadt Rüsselsheim ve věci řízení o vyhoštění z německého území.

Právní rámec

Dohoda o přidružení EHS-Turecko

3 Článek 59 dodatkového protokolu zní následovně:

„V oblastech, na které se vztahuje tento protokol, se Turecku nesmí poskytovat zacházení příznivější, než které si vzájemně poskytují členské státy na základě Smlouvy o založení Společenství."

4 Článek 7 rozhodnutí č. 1/80 stanoví:

„Rodinní příslušníci tureckého pracovníka působícího na řádném trhu práce v členském státě, kteří získali povolení se k němu připojit:

— mají, s výhradou přednosti, která bude zajištěna pracovníkům z členských států Společenství, právo odpovědět na jakoukoli nabídku zaměstnání, pokud tam řádně pobývají po dobu nejméně tří let;

— jsou oprávněni k volnému přístupu k jakékoli zaměstnanecké činnosti podle svého výběru, pokud tam řádně pobývají po dobu nejméně pěti let.

Děti tureckých pracovníků, které ukončily odborné vzdělání v hostitelském státě, mohou nezávisle na délce svého pobytu v tomto členském státě za podmínky, že jeden z rodičů legálně vykonával zaměstnání v dotčeném členském státě po dobu nejméně tří let, odpovědět na jakoukoli nabídku zaměstnání ve zmíněném členském státě.“ *(neoficiální překlad)*

5 Podle čl. 14 odst. 1 téhož rozhodnutí:

„Ustanovení tohoto oddílu se použijí s výhradou omezení z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví.“ *(neoficiální překlad)*

Vnitrostátní právní úprava

6 Článek 47 odst. 1 cizineckého zákona (Ausländergesetz, BGBl. 1990 I, s. 1354) stanoví:

„(1) Cizí státní příslušník je vyhoštěn, pokud:

1. byl pravomocně odsouzen pro jeden nebo více úmyslně spáchaných trestných činů k trestu odnětí svobody nebo trestu pro mladistvé v délce alespoň tří let, nebo byl v průběhu pěti let pravomocně odsouzen pro úmyslně spáchané trestné činy k trestům odnětí svobody nebo trestům pro mladistvé v celkové délce alespoň tří let nebo bylo při posledním pravomocném odsouzení nařízeno ochranné opatření [...], nebo

2. byl pravomocně odsouzen pro úmyslně spáchaný trestný čin podle zákona o omamných látkách [...], pro výtržnictví [...] nebo porušování veřejného pořádku spáchaného v rámci zakázaného veřejného shromáždění [...] k trestu pro mladistvé v délce alespoň dvou let nebo k trestu odnětí svobody, a výkon trestu nebyl podmíněně odložen."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

7 Ze spisu vyplývá, že M. Polat, narozený dne 25. června 1972, vstoupil na území Německa v roce 1972, krátce po svém narození, z titulu sloučení rodiny se svými rodiči žijícími na německém území. Jeho otec vykonával přerušovaně zaměstnání od roku 1971 do roku 1991 a od 1. října 1991 pobírá starobní důchod.

8 M. Polat absolvoval svou školní docházku v tomto členském státě a získal v něm diplom o ukončení středoškolského vzdělání. Od 11. července 1988 je držitelem povolení k trvalému pobytu v Německu.

9 Od roku 1989 do roku 1992 vykonával zaměstnání na letišti ve Frankfurtu.

10 Od 1. února 1996 do 28. listopadu 1997 M. Polat v Turecku vykonal svou vojenskou službu. Po svém návratu do Německa byl znovu od roku 1998 do roku 2000 zaměstnán a od roku 1998 do roku 2006 bydlel v bytě svých rodičů, který v roce 2000 udal jako své trvalé bydliště. V tomto roce svým rodičům finančně přispíval částkou 200 eur měsíčně a měl příjem od 400 do 1 400 eur měsíčně. Od roku 2000 pobíral dávky v nezaměstnanosti a vykonával pouze krátkodobá zaměstnání.

11 Ještě jako nezletilý M. Polat porušil právní předpisy o omamných látkách a dopustil se i krádeží. Poté, co dosáhl věku 21 let, byl osmnáctkrát odsouzen pro trestný čin – převážně za krádeže a porušení zákona o omamných látkách – nejprve k peněžitým trestům (devětkrát mezi roky 1994 a 1995), a následně rovněž k podmíněným trestům odnětí svobody (mezi roky 1998 a 2004).

12 Dopisem ze dne 16. července 2001 mu vnitrostátní orgány sdělily, že z důvodu spáchaných trestných činů mají v úmyslu nařídit jeho vyhoštění. Tyto orgány však po jeho přijetí do léčebného zařízení od zamýšleného vyhoštění upustily.

13 Amtsgericht Frankfurt am Main a Amtsgericht Rüsselsheim v důsledku častých přerušení léčby závislosti na omamných látkách a přetrvávání protiprávního chování M. Polata zrušily odklad výkonu uložených trestů a od 23. června 2004 do 8. února 2006 vykonal trest odnětí svobody.

14 Rozhodnutím ze dne 14. října 2004 Stadt Rüsselsheim uložil vyhoštění M. Polata z německého území a nařídil bezodkladný výkon tohoto opatření. Toto rozhodnutí bylo odůvodněno skutečností, že trestné činy spáchané M. Polatem a s nimi související odsouzení jsou zakládajícími znaky povinnosti vyhoštění uvedené v čl. 47 odst. 1 bodu 1 cizineckého zákona.

15 Příslušný správní orgán měl v tomto ohledu za to, že se M. Polat v Německu nezačlenil. Peněžité tresty ani podmíněné tresty odnětí svobody, jakož i výstrahy cizinecké služby mu nezabránily v tom, aby spáchal jiné závažné trestné činy. Musí být považován za pachatele recidivistu a jeho vyhoštění je nezbytné a nevyhnutelné ze zvláštních důvodů prevence.

16 Vzhledem k tomu, že stížnost proti rozhodnutí o vyhoštění byla zamítnuta, M. Polat podal dne 3. srpna 2005 u Verwaltungsgericht Darmstadt žalobu, přičemž tvrdil, že byl uvězněn poprvé a že aktivně hledal místo ve zdravotnickém středisku za účelem absolvování léčby závislosti na omamných látkách. Za těchto podmínek existují realistické vyhlídky na opětovné začlenění do společnosti.

17 Za těchto podmínek se Verwaltungsgericht Darmstadt rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je slučitelné s článkem 59 dodatkového protokolu [...], že turecký státní příslušník, který se jako dítě z titulu sloučení rodiny přistěhoval ke svým rodičům vykonávajícím zaměstnání ve Spolkové republice Německo, neztrácí právo pobytu související s právem volného přístupu k jakékoli zaměstnanecké činnosti podle svého výběru, které pro něj vyplývá z čl. 7 [prvního pododstavce] druhé odrážky rozhodnutí [...] č. 1/80 – kromě případů stanovených článkem 14 [tohoto] rozhodnutí, a jestliže opustí území hostitelského členského státu na podstatnou dobu a bez legitimních důvodů – i když poté, co dosáhl věku 21 let, již nežije se svými rodiči a tito rodiče jej již nevyživují?

V případě záporné odpovědi na první otázku:

2) Získá turecký státní příslušník, jehož práva vyplývající z čl. 7 [prvního pododstavce] druhé odrážky rozhodnutí č. 1/80 zanikla za podmínek uvedených v první otázce, opětovně tato práva, jestliže se po dovršení věku 21 let na období přesahující 3 roky vrátí do domácnosti svých rodičů, kde může bezplatně bydlet a je bezplatně vyživován, a jeho matka během tohoto období vykonává méně významné zaměstnání (uklízečka zaměstnaná pravidelně na 30 až 70 hodin měsíčně, částečně na 20 hodin měsíčně)?

V případě kladné odpovědi na druhou otázku:

3) Mění se právní situace, jestliže byl rodinný příslušník během života ve společné domácnosti s pracovníkem (od 30. srpna 2001 do 20. června 2002 a od 2. října 2003 do 8. ledna 2004) několikrát hospitalizován za účelem absolvování léčby?

4) Mění se právní situace, jestliže měl turecký státní příslušník během života ve společné domácnosti s pracovníkem vlastní pravidelný měsíční příjem pohybující se od 400 eur do 1 400 eur?

V případě, že je třeba vycházet ze zásady zachování práv vyplývajících z čl. 7 [prvního pododstavce] druhé odrážky rozhodnutí č. 1/80 [v případě kladné odpovědi na první otázku nebo na druhou otázku a záporné odpovědi na třetí a čtvrtou otázku]:

5) Může se turecký státní příslušník, který požívá práv přiznaných čl. 7 [prvním pododstavcem] druhou odrážkou rozhodnutí č. 1/80 a který od roku 1972 žije na spolkovém území, dovolávat zvláštní ochrany před vyhoštěním uvedené v čl. 28 odst. 3 písm. a) směrnice 2004/38/ES [...]?

6) Mění se právní situace, jestliže turecký státní příslušník během deseti let předcházejících přijetí rozhodnutí o vyhoštění pobýval od 1. února 1996 do 28. listopadu 1997 v Turecku za účelem výkonu své vojenské služby?

V případě záporné odpovědi na pátou otázku nebo kladné odpovědi na šestou otázku:

7) Může se turecký státní příslušník, který požívá práv přiznaných čl. 7 [prvním pododstavcem] druhou odrážkou rozhodnutí č. 1/80 a který od roku 1972 žije na spolkovém území, dovolávat zvláštní ochrany před vyhoštěním uvedené v čl. 28 odst. 2 směrnice 2004/38/ES?

V případě záporné odpovědi na sedmou otázku:

8) Může se turecký státní příslušník, který požívá práv přiznaných čl. 7 [prvním pododstavcem] druhou odrážkou rozhodnutí č. 1/80, dovolávat zvláštní ochrany před vyhoštěním uvedené v čl. 28 odst. 1 směrnice 2004/38/ES?

V případě, že by bylo třeba vycházet ze zásady zachování práv vyplývajících z čl. 7 [prvního pododstavce] druhé odrážky rozhodnutí č. 1/80 [...]:

9) Může velký počet méně závažných trestných činů (hlavně majetkových trestných činů), které samy o sobě, posuzovány jednotlivě, nemohou zakládat skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu, kterou by byl dotčen základní zájem společnosti, z důvodu vysokého počtu trestných činů odůvodňovat vyhoštění, jestliže je třeba očekávat, že budou spáchány další trestné činy a že za podobných okolností nejsou vůči tuzemcům přijímána žádná opatření?"

K předběžným otázkám

K první otázce

18 Jelikož podstatou této otázky je určit důvody, pro které takový turecký státní příslušník jako M. Polat může ztratit práva, která jsou mu v hostitelském členském státě přiznána čl. 7 prvním pododstavcem druhou odrážkou rozhodnutí č. 1/80 v oblasti volného přístupu k jakékoli zaměstnanecké činnosti podle svého výběru, a v souvislosti s tím v oblasti pobytu, tato otázka spadá do téhož právního a skutkového rámce jako otázka, jež vedla k vydání rozsudku ze dne 18. července 2007, Derin (C-325/05, Sb. rozh. s. I-6495).

19 Tyto dvě otázky, které byly položeny týmž předkládajícím soudem, vycházejí z téhož odůvodnění a jsou formulovány naprosto stejně.

20 První otázka položená v projednávané věci tudíž vyžaduje tutéž odpověď, jako je odpověď poskytnutá ve výše uvedeném rozsudku Derin.

21 Na první otázku je tedy třeba odpovědět tak, že turecký státní příslušník, který jako dítě získal povolení vstoupit na území členského státu v rámci sloučení rodiny a který nabyl právo volného přístupu k jakékoli zaměstnanecké činnosti podle svého výběru na základě čl. 7 prvního pododstavce druhé odrážky rozhodnutí č. 1/80, ztrácí v hostitelském členském státě právo pobytu, které souvisí s uvedeným právem volného přístupu, pouze ve dvou případech, a to:

— v případech stanovených v čl. 14 odst. 1 tohoto rozhodnutí, nebo

— jestliže opustí území dotyčného členského státu na podstatnou dobu a bez legitimních důvodů,

i když je starší 21 let, již není na svých rodičích závislý, nýbrž v dotyčném členském státě vede nezávislý život, a nebyl k dispozici na trhu práce po dobu několika let z důvodu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody v takové délce trvání, který mu byl uložen.

V takové situaci, jako je situace žalobce v původním řízení, není předcházející výklad neslučitelný s požadavky článku 59 dodatkového protokolu.

Ke druhé až čtvrté otázce

22 S ohledem na odpověď poskytnutou na první otázku není namístě rozhodovat o druhé, třetí a čtvrté otázce.

K páté až osmé otázce

23 Podstatou těchto otázek předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je to, zda osoba, která se nachází v situaci žalobce v původním řízení, může uplatňovat práva, která vyplývají z článku 28 směrnice 2004/38.

24 Podle tohoto soudu je uplatnění směrnice 2004/38 odůvodněno tím, že Soudní dvůr vykládal článek 14 rozhodnutí č. 1/80 ve světle směrnice Rady 64/221/EHS ze dne 25. února 1964 o koordinaci zvláštních opatření týkajících se pohybu a pobytu cizích státních příslušníků, která byla přijata z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví (Úř. věst. 1964, 56, s. 850; Zvl. vyd. 05/01, s. 11). Vzhledem k tomu, že tato směrnice byla nahrazena směrnicí 2004/38 a že podle čl. 38 odst. 3 této směrnice se odkazy na zrušená ustanovení a směrnice považují za odkazy na směrnici 2004/38, je třeba napříště pro upřesnění působnosti článku 14 rozhodnutí č. 1/80 odkazovat na tuto směrnici.

25 Je třeba připomenout, že podle čl. 38 odst. 2 směrnice 2004/38 byla směrnice 64/221 zrušena s účinkem od 30. dubna 2006.

26 Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o vyhoštění M. Polata bylo přijato dne 4. října 2004 a žaloba k předkládajícímu soudu byla podána dne 3. srpna 2005, je třeba konstatovat, že v rozhodné době z hlediska skutečností v původním řízení byla směrnice 64/221 stále ještě v platnosti.

27 Vzhledem k tomu, že směrnice 2004/38 tedy není použitelná na spor v původním řízení, není namístě odpovídat na pátou až osmou otázku.

K deváté otázce

28 Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby velký počet méně závažných trestných činů, které, posuzovány jednotlivě, nemohou zakládat skutečnou

a dostatečně závažnou hrozbu, kterou by byl dotčen základní zájem společnosti, mohl odůvodňovat rozhodnutí o vyhoštění přijaté vůči tureckému státnímu příslušníkovi, jestliže je třeba očekávat, že budou spáchány další trestné činy a že za stejných okolností nejsou v rámci odsouzení pro trestný čin vůči tuzemcům přijímána žádná opatření.

29 Podle ustálené judikatury musejí být zásady přijaté v rámci článků 39 ES až 41 ES v co největším možném rozsahu vztaženy na turecké státní příslušníky, kterým náleží práva uznaná rozhodnutím č. 1/80 (viz zejména rozsudky ze dne 6. června 1995, Bozkurt, C-434/93, Recueil, s. I-1475, body 14, 19 a 20, jakož i ze dne 11. listopadu 2004, Cetinkaya, C-467/02, Sb. rozh. s. I-10895, bod 42).

30 Z toho vyplývá, že pokud jde o určení působnosti výjimky veřejného pořádku uvedené v čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80, je třeba odkázat na výklad stejné výjimky v oblasti volného pohybu pracovníků, kteří jsou státními příslušníky členských států Společenství. Takový výklad je o to více odůvodněný, je-li znění zmíněného ustanovení téměř totožné se zněním čl. 39 odst. 3 ES (rozsudek ze dne 10. února 2000, Nazli, C-340/97, Recueil, s. I-957, bod 56, a výše uvedený rozsudek Cetinkaya, bod 43).

31 Podle čl. 3 odst. 1 směrnice 64/221 se však opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí zakládat výlučně na chování dotyčné osoby. Odstavec 2 tohoto článku upřesňuje, že odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje.

32 Z existence odsouzení pro trestný čin tak lze vycházet pouze tehdy, pokud okolnosti, které vedly k takovému odsouzení, ukazují na osobní chování, které představuje trvající ohrožení veřejného pořádku (viz zejména rozsudky ze dne 27. října 1977, Bouchereau, 30/77, Recueil, s. 1999, bod 28; ze dne 19. ledna 1999, Calfa, C-348/96, Recueil, s. I-11, bod 24, a ze dne 7. června 2007, Komise v. Nizozemsko, C-50/06, Sb. rozh. s. I-4383, bod 41).

33 Soudní dvůr vždy zdůrazňoval, že výhrada veřejného pořádku představuje výjimku ze základní zásady volného pohybu osob, kterou je třeba vykládat restriktivně a jejíž rozsah nemohou členské státy určovat jednostranně (rozsudek ze dne 28. října 1975, Rutili, 36/75, Recueil, s. 1219, bod 27; výše uvedený rozsudek Bouchereau, bod 33; rozsudek ze dne 27. dubna 2006, Komise v. Německo, C-441/02, Sb. rozh. s. I-3449, bod 34, a výše uvedený rozsudek Komise v. Nizozemsko, bod 42).

34 Podle ustálené judikatury předpokládá uplatnění pojmu veřejného pořádku vnitrostátním orgánem kromě společenského nepořádku, který představují všechna porušení práva, existenci skutečné a dostatečně závažné hrozby, kterou je dotčen základní zájem společnosti (výše uvedený rozsudek Rutili, bod 27; rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01 a C-493/01, Recueil, s. I-5257, bod 66, jakož i výše uvedený rozsudek Komise v. Německo, bod 35).

35 Konkrétněji již Soudní dvůr rozhodl o tom, že tureckého státního příslušníka lze prostřednictvím vyhoštění zbavit práv, která pro něj vyplývají přímo z rozhodnutí č. 1/80, pouze tehdy, když je toto opatření odůvodněno okolností, že osobní chování dotyčného vyvolává konkrétní nebezpečí nových závažných porušení veřejného pořádku. Takové opatření tedy nemůže být nařízeno automaticky v důsledku odsouzení pro trestný čin a za účelem všeobecné prevence (výše uvedený rozsudek Nazli, body 61 a 63, jakož i rozsudek ze dne 7. července 2005, Dogan, C-383/03, Sb. rozh. s. I-6237, bod 24).

36 K tomu účelu je existence několika odsouzení pro trestný čin sama o sobě irelevantní.

37 Navíc z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že odsouzení tuzemců odpovědných za takové trestné činy, jako jsou ty, na jejichž základě bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění, které je předmětem původního řízení, není spojeno s žádnou vedlejší sankcí.

38 V tomto ohledu stačí připomenout, že výhrady obsažené v článcích 39 ES a 46 ES umožňují členským státům, aby vůči státním příslušníkům jiných členských států zejména z důvodů veřejného pořádku přijímaly opatření, která nemohou uplatnit vůči svým státním příslušníkům, v tom smyslu, že nemají pravomoc vyhostit tyto posledně uvedené státní příslušníky z území příslušného členského státu, jehož jsou státními příslušníky, nebo jim do něj zakázat přístup (viz rozsudky ze dne 4. prosince 1974, van Duyn, 41/74, Recueil, s. 1337, body 22 a 23; ze dne 18. května 1982, Adoui a Cornuaille, 115/81 a 116/81, Recueil, s. 1665, bod 7; výše uvedený rozsudek Calfa, bod 20, a rozsudek ze dne 26. listopadu 2002, Oteiza Olazabal, C-100/01, Recueil, s. I-10981, bod 40).

39 S ohledem na předcházející úvahy je třeba na devátou otázku odpovědět tak, že čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby bylo rozhodnutí o vyhoštění přijato vůči tureckému státnímu příslušníkovi, který byl několikrát odsouzen pro trestný čin, pokud jeho osobní chování představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu, kterou je dotčen základní zájem společnosti. Předkládajícímu soudu přísluší, aby ověřil, zda je tomu tak ve věci v původním řízení.

K nákladům řízení

40 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

1) **Turecký státní příslušník, který jako dítě získal povolení vstoupit na území členského státu v rámci sloučení rodiny a který nabyl právo volného přístupu k jakékoli zaměstnanecké činnosti podle svého výběru na základě čl. 7 prvního pododstavce druhé odrážky rozhodnutí č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení přijatého radou přidružení, která byla zřízena dohodou o přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, ztrácí v hostitelském členském státě právo pobytu, které souvisí s uvedeným právem volného přístupu, pouze ve dvou případech, a to:**

— **v případech stanovených v čl. 14 odst. 1 tohoto rozhodnutí, nebo**

— **jestliže opustí území dotyčného členského státu na podstatnou dobu a bez legitimních důvodů,**

i když je starší 21 let, již není na svých rodičích závislý, nýbrž v dotyčném členském státě vede nezávislý život, a nebyl k dispozici na trhu práce po dobu několika let z důvodu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody v takové délce trvání, který mu byl uložen.

V takové situaci, jako je situace žalobce v původním řízení, není předcházející výklad neslučitelný s požadavky článku 59 dodatkového protokolu podepsaného dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřeného, schváleného a potvrzeného jménem Společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972.

2) **Článek 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby bylo rozhodnutí o vyhoštění přijato vůči tureckému státnímu příslušníkovi, který byl několikrát odsouzen pro trestný čin, pokud jeho osobní chování představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu, kterou je dotčen základní zájem společnosti. Předkládajícímu soudu přísluší, aby ověřil, zda je tomu tak ve věci v původním řízení.**

Podpisy.